

A nem materiális világban való harc: Az égig érő paszuly

Dr.Kovács Ágnes: Icinke-picinke

Egyszer volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl, volt egyszer egy szegény asszony. Annak volt egy fia meg egy kis tehénkéje. Egyszer úgy elfogyott az ennivalójuk, hogy el kellett a kis tehénkét hajtsák a vásárra, hogy eladják.

A mese rögtön az elején rögzíti a kiinduló helyzetet: a szegénységet és azt, hogy nincs férfi a háznál, vagyis nincs Istentől való vezetettség. A vezetettség teljes hiányának pedig egyik következménye az anyagi szükség, mert az anyagi áldás feltétele Isten törvényei szerint való járás: "És őrizd meg az Úrnak, a te Istenednek parancsolatait, hogy az ő útján járj, és őt féljed." (V.Móz.8.6.) mert "Ha pedig szorgalmasan hallgatsz az Úrnak, a te Istenednek szavára, és megtartod és teljesíted minden ő parancsolatát, a melyeket én parancsolok ma néked:akkor e földnek minden népénél feljebbvalóvá tesz téged az Úr, a te Istened; És reád szállanak mind ez áldások, és megteljesednek rajtad, ha hallgatsz az Úrnak, a te Istenednek szavára. Áldott leszel a városban, és áldott leszel a mezőben. Áldott [lesz] a te méhednek gyümölcse és a te földednek gyümölcse, és a te barmodnak gyümölcse, a te teheneidnek fajzása és a te juhaidnak ellése. Áldott [lesz] a te kosarad és a te sütő tekenőd" (V.Móz.28.1-5.).

És a vezetés hiányában, csupán a láthatóra nézve, hoznak egy teljesen értelmetlen döntést. Nincs mit enniük, de el akarják adni az egyetlen élelemforrásukat, a tehenet. (A tehén az anyagi szükségeket, ill. annak betöltését szimbolizálja).

Mert a helyes eljárásrend az, hogy az Isten által rendelt szabályokat kell követnünk, keresve, betöltve az ő akaratát, ezt helyezve első helyre az életünkben. Addig amíg ezt nem tesszük meg, amíg a fizikai szükségletek vannak az életünk központjában, nem pedig az Isten által rendelt szabályok és törvények, addig abban a helyzetben leszünk, amiben ezek az emberek: "Ne aggodalmaskodjatok tehát, és ne mondjátok: Mit együnk? vagy: Mit igyunk? vagy: Mivel ruházkodjunk? Mert mind ezeket a pogányok kérdezik. Mert jól tudja a ti mennyei Atyátok, hogy mind ezekre szükségetek van. Hanem keressétek először Istennek országát, és az ő igazságát; és ezek mind megadatnak néktek" (Mát.6.31-33.).

"Mivelhogy nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra; mert a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók." (II. Kor.4.17.18.).

Isten akarata az, hogy az ember szükségei betöltöttek legyenek, azonban ezektől az emberektől a gonosz ezt ellopta. Ellopta az Istennel való kapcsolatot, a vezetést, ezzel az anyagi áldást, behozva az életükbe a szegénységet: "A mit a sáska meghagyott, megette a szöcskö; és a mit a szöcskö meghagyott, megette a cserebogár; és a mit a cserebogár meghagyott, megette a hernyó." (Joel.1.4.).

Mondja az anyja a kisfiúnak:

- Eredj, fiam, reggel hajtsd el. De vigyázz ám, hogyan adod el, nehogy károsak legyünk benne.

El is hajtotta a fiú a vásárra, hát mindjárt akadt is vevője. Meg is csinálta a vásárt a fiú, elcserélte a tehenet egy szem paszullyal.

Vitte haza a paszulyt a kisfiú, mutatja az anyjának, mit kapott. Az anyja sírt keservesen, hogy a tehénkét ennyiért adta oda. De a fiú vigasztalta:

- Ne búsuljon, édesanyám, azt mondta az öregember, aki megvette a tehenet, hogy még most, este ültessem el, s meglátom, hogy mi lesz belőle.

Az itt élénk kerülő mag szimbólum a hit magva, mely felismeréssel társuló hitbeli cselekedettel társul. Miközben az anya alakja egyértelműen a földi, anyagi látásmódot képviseli, miközben láthatjuk, hogy a fiú egyértelműen túlnőtt ezen. Amikor a paszulyt a tehénnel elcseréli, nem naivitásról vagy hiszékenységről van szó, hanem meggyőződéssel alapuló reménységről, vagyis hitről, mert "a hit pedig a reményllett dolgoknak valósága, és a nem látott dolgokról való meggyőződés." (Zsid.11.1.).

Elültette a kisfiú az ablak alá a kis kertbe a paszulyt, de még vacsorázni sem tudott, úgy várta, hogy mi lesz vele. Csak lefeküdt.

Hát reggel, mikor felébredt, látta, hogy kikelt a paszuly. Kinéz az ablakon, de nem is látta a tetejét. Gondolta, kimegy, megnézi kívülről.

Kiment s megnézte, de bizony ökegyelme hiába bámulta, nem látta a tetejét. Mondja az anyjának:

- Na látja, édesanyám, mennyit ér a paszuly. Megyek, felmászom a tetejére.

Tehát itt nem arról van szó, hogy a fiúnak szerencséje volt, hogy az öregember nem csapta be, hanem olyan emberként áll előttünk, aki válasz a kérdésre: "Ki hitt a mi tanításunknak, és az Úr karja kinek jelentetett meg?" (Ézs.53.1.). Az égisz paszuly pedig a felnövekedett hit.

Az anyja mind kérelte, hogy ne menjen, de mégis elment. Délfele elindult, s ment felfelé a paszulyon. Addig ment, mendegélt, már olyan magasságban volt, hogy szinte szédült. Akkor egyszer csak elérte az égboltot.

Itt síkot vált a mese, inntől a nem materiális világba és annak szabályaiba kapunk betekintést:

Hát ott az égbolton volt egy kis nyílás. Bekukucskál a fiú, s lát ott valami világosságot. Azt gondolja magában:

"A paszulynak elértem a tetejét, de most már szeretném megnézni, mi van ott benn."

Összeszedte a bátorságát, s belépett az ajtón. Hát látja, hogy ott nem is messze van egy kis házikó. Gondolja magában:

"Most már úgymint éjjel van, itt szállást kérek, s reggel megyek haza."

Hát ahogy benyit, ott talál egy asszonyt. Felkérdi az asszonyt:

- Hol jársz itt, te kisfiú, mikor az én uram a hétfejű sárkány? Ha meglát téged, rögtön megesz!

Jaj, könyörgött a kisfiú, hogy bújtsa el, mert ő úgy fél a sárkánytól.

Kérdi az asszonyt:

- Éhes vagy te, kisfiú?

- Jaj, bizony éhes én - felelte a kisfiú -, még tegnap se ettem semmit.

Az asszony adott vacsorát a kisfiúnak, a kisfiú megköszönte szépen a szívességet.

- Namármint gyere, rögtön bújjál el, mert jön haza az uram, s ha meglátja, hogy itt vagy, mind a kettőnköt megöl. De hová? - gondolkozik az asszony. Hova bújtsa el a kisfiút? Gondolja magában, behozza a dagasztóteknőt, beteszi az ágy alá, s aláborítja a kisfiút.

Álmos volt a kisfiú, de úgy meg volt ijedve, hogy nem mert elaludni. Hát mikor üti az óra a tizenkettőt, támad nagy dörömbölés, zúgás. Jön haza a hétfejű sárkány, hoz egy fekete tyúkot a hóna alatt. Leteszi az asztalra, s mondja:

- Toj egyet!

Hát rögtön tojt a tyúk egy aranytojást. A sárkány megint rákiáltott.

- Toj még egyet!

Ameddig mondta a sárkány, addig mindig tojt a tyúk. De a sárkány nagyon éhes volt.

- Asszony, vacsorát ide! - kiabálta.

Ad az asszony vacsorát, vacsorázik a sárkány. Mikor megvacsorázott, azt mondta a feleségének, hogy adja oda a muzsikáját. Amint ott muzsikál, egyszer csak elkezd szaglálni.

- Te asszony, miféle idegen szag van ebben a házban?
- Csak nyugodjék, lelkem, muzsikáljon, nincs itt semmiféle idegen.
- Dehogy nincs. Nekem rögtön add elő, mert különben téged is széjjeltéplek.

Az asszony addig csitította, amíg belenyugodott, s amint ott muzsikált, egyszer csak elérte az álom, s ahogy ott ült a karszékben, szép csendesen elaludt. Még nem is horkolt. Gondolta magában az asszony, jó lesz neki is lefeküdni, mert mindjárt megvirrad, s még nem is aludt.

A kisfiú, mikor észrevette, hogy mind a ketten elaludtak, kibújt a teknő alól, hóna alá fogta a fekete tyúkot, a másik kezébe a muzsikát, s gyerünk, szaladt vele ki a házból. Szaladt. Mikor jött volna be a lyukon, ahol felment, gondolja magában, visszanéz, vajon nem jön-e a sárkány a tyúk után. Hát úgy megijedt, mert a nagy sárkány egészen a nyomában volt már, úgy szaladt.

A kisfiú gyorsan leeresztette magát a szál paszulyon, a szekerce éppen künn volt a karfán, vette, s hamar kivágta a szál paszulyt vele. A sárkány lebecskázott, keze-lába kitörött, s a kisfiú agyonütötte s elégette. Többet nem kell féljen tőle senki.

Akkor bement az anyjához, aki nagyon búsult miatta, hogy hova lett.

- Ne búsulj, anyám, lesz ezután mit együnk, lesz pénzünk, aranyunk elég!
- Jaj, honnan lenne, fiacskám? - kérdi az anyja. - Mikor a tehenet elhajtottad, nem adtak érte csak egy szem paszulyt; ha a tyúkot eladjuk, azért nem kapsz csak egy felet.
- Jaj, dehogy adom én el ezt a tyúkot - mondja a kisfiú.

Bevitte a házba, felállította az asztalra, megsimogatta, s mondta neki:

- Toj egyet!

Hát a kis tyúk rögtön tojt egy aranytojást a kisfiúnak is. Az anyjának tátva maradt szeme-szája a nagy csodálkozástól. Addig tojatták, amíg meggazdagodtak. Csináltak szép házat, csúrt, vettek sok szép jószágot a pajtába, s vettek sok szép ruhát maguknak. A kisfiú egész nap csak muzsikált, az anyja meg csak hallgatta.

A mese második részében tehát számos fontos információt kapunk.

- a földön minket érő negatív folyamatok mögött nem mindig materiális okok állnak; ezt fel kell ismernünk, mert "nem test és vér ellen van tusakodásunk"
- ha ezt felismertük, nekünk magunknak kell cselekednünk, mert vannak dolgok, amiket helyettünk nem tehet meg senki. Kaphatunk, sőt kapunk is segítséget, de cselekedni nekünk magunknak kell.
- azonban a szabályokat be kell tartanunk és tudnunk kell, hogy meddig mehetünk és mennyit tehetünk, mert a sárkány veszélyes.
- ezért követnünk kell a vezetést. Ha követjük a vezetést, akkor védelmet és befedeztetést kapunk.
- a sárkány annak a gonosz hatalomnak a képviselője, amely elvette az Istennel való kapcsolatot, a vezetést, ezzel pedig az anyagi áldást. A tyúk képviseli az anyagi áldást, a muzsika pedig az Istennel való kapcsolatot. Ezt bitorolja a sárkány és használja a saját örömére. Vegyük észre, hogy Édenben ezt a két dolgot veszítettük el.
- ahhoz, hogy az ember ezt végleg birtokolhassa, a sárkányt le kell győzni. Ebben, ha az isteni rendeléseket követjük, még a sárkány felesége, vagyis azok az emberek, akik a Sárkány tekintélye, fennhatósága alatt állnak is segítséget nyújtanak. Figyeljük meg, hogy a sárkány legyőzése hogyan történik: 1. a sárkány levettetik a földre, ahol összetöri magát, vagyis hatalmát, erejét veszíti: "Miként estél alá az égről fényes csillag,hajnal fia!? Levágattál a földre, a ki népeken tapostál!" (Ézs. 14.12.). 2. A sárkányt egy kisfiú győzi le: "Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, és az uralom az ő vállán leszen, és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság

atyjának, békesség fejedelmének!" (Ézs.9.6).

Fontos, hogy a fiú nevét nem említi a mese. Ugyanis ha a főhóst a mese névvel jelöli -Jánoska, Gyöngyvirág Palkó, Bruncik királyfi, Fából faragott Péter-, elvész a főhős szimbólumváltásának a lehetősége. Itt pedig éppen ezt látjuk. A sárkány megölésében ugyanis a kisfiú túlmutat az egyszerű emberi síkról. Figyeljük meg, hogy a sárkány agyonütése után még el is égeti és csak ezután olvassuk, hogy többet nem kell félnen tőle senki: "És az ördög, a ki elhitette őket, vetteték a tűz és kénkö távába." (Jel.20.10.).

-Akkor bement az anyjához, aki nagyon búsult miatta, hogy hova lett. A mese síkja itt vált vissza a földi síkra. Figyeljük meg az időváltást. Miközben a fiú egy napot töltött távol, a földön olyan hosszú idő telt el, hogy az anyja már búsult miatta, hogy elveszítette: "Mert ezer esztendő annyi előtted, mint a tegnapi nap, a mely elmúlt, és mint egy őrjárási idő éjjel." (Zsolt.90.4).

-Azzal, hogy a fiú egész nap muzsikált, egész nap Isten vezetése alatt volt, elfoglalva az Istentől rendelt férfiúi helyét, elvéve és közvetítve az isteni vezetést és áldást, betöltve egy fontos szabályt: "Vigyázz magadra, hogy el ne felejtkezzél az Úrról, a te Istenedről, meg nem tartván az ő parancsolatait, végzéseit, rendeléseit, a melyeket én parancsolok néked e mai napon; Hogy mikor eszel és jól lakol, és szép házakat építesz, és lakozol azokban; És mikor a te barmaid és juhaid megsokasodnak, és ezüstöd és aranyad is megsokasodik, és minden jószágod megszorodik: Fel ne fuvalkodjék akkor a te szíved, és el ne felejtkezzél az Úrról, a te Istenedről." (V.Móz.8.11-14.).

Ez mese a nem materiális síkú küzdelem vonalán pedig átvezet a táltos meséinkhez. Ezek a mesék azonban közvetlenül is kapcsolódnak Hunor és Magor központi mesénkhez, hiszen a mese többször hangsúlyozza, hogy Hunor és Magor táltos volt. A táltos mesék közül a Mirkó királyfi és A titkolózó fiú és az ő kis kardja című mesét fogjuk megnézni.